

Bijlage 1: tabel geïdentificeerde knelpunten en beschrijving categorisering

Tabel 1: geïdentificeerde knelpunten huidig toeslagenstelsel

Mogelijk knelpunt	Fichenummer indien aanwezig
<u>Categorie A: Geïdentificeerde knelpunten waarvoor de oplossing al in gang is gezet door het Kabinet</u>	
Er wordt nog te weinig gebruik gemaakt van mogelijkheid om kinderopvangtoeslag rechtstreeks uit te betalen aan kinderopvangorganisaties	1
Huurtoeslag wordt stopgezet bij geboorte kind waarvoor niet tijdig een verblijfsvergunning wordt aangevraagd	2
Recht op huurtoeslag vervalt structureel (ook als inkomen en vermogen weer voldoen aan eisen huurtoeslag) bij overschrijding maximum huurgrens in jaar dat geen recht op huurtoeslag bestaat	3
Onduidelijkheid bij geschil over toetsingsinkomen of er bezwaar gemaakt moet worden of er een verzoek ingediend moet worden bij de inspecteur	
Burger die bezwaar maakt wordt niet altijd gehoord	
Bezwaar wordt niet inhoudelijk beoordeeld als deze te laat is ingediend	
Een toeslag kan in het voordeel van een burger worden herzien tot vijf jaar, deze herzieningstermijn kan in sommige gevallen knellen	
Procedures in hoger beroep die misschien voorkomen hadden kunnen worden door meer checks and balances bij Toeslagen	
<u>Categorie B: Knelpunten waarvoor de oplossing in de vorige brief is uitgewerkt, hierover moet een volgend kabinet beslissen</u>	
Door samenwonen van een ouder en kind (mantelzorg, tijdelijk inwonen) kunnen onbedoelde toeslagpartnerschappen ontstaan	4
De vermogensgrens in de huurtoeslag ligt laag en daarnaast kennen de toeslagen verschillende hoogtes van vermogensgrenzen	5
Bij intrekking verblijfsvergunning met terugwerkende kracht moeten ook toeslagen met terugwerkende kracht terugbetaald worden	6
Boven de maximum huurgrens (€752) is er geen recht op huurtoeslag	7
Meerpersoonshuishoudens hebben in tegenstelling tot de meeste huurtoeslagontvangers geen recht op huurtoeslag boven aftoppingsgrens	8
Minimumleeftijd huurtoeslag komt niet meer overeen met minimumloon (Wml)	9
Achterblijvers van noodgedwongen elders verblijvende partner (detentie, nareizende partner van statushouder) krijgen geen alleenstaande ouderkop kindgebonden budget	10
Het recht op kinderopvangtoeslag is gekoppeld aan het aantal uren van de partner die het minste werkt, dit kan in sommige gevallen knellen.	11
<u>Categorie C: Knelpunten waarvoor de oplossing in deze brief is uitgewerkt, hierover moet een volgend kabinet beslissen</u>	
De uitzonderingen op het inkomensbegrip verschillen tussen toeslagen	Het Kabinet ziet nu geen eenduidige richting en noodzaak om hier een keuze te maken, zie uitgebreide omschrijving knelpunt.
Het UWV kan het inkomen van personen met een lage uitkering (bijvoorbeeld WW of WIA) via de Toeslagenwet aanvullen tot het bruto sociaal minimum op huishoudniveau. Het is echter mogelijk dat eenverdienerhuishoudens ondanks die aanvulling toch netto onder de bijstandsnorm uitkomen door afbouwen van toeslagen	12
Er zijn problemen bij de toepassing van de 10%-regeling in relatie tot bijvoorbeeld bijstandsuitkeringen	Wordt meegenomen in evaluatie Awir, zie uitgebreide omschrijving knelpunt.
Problemen met inschrijving Basisregistratie personen (Brp) als de gegevens niet actueel, onvolledig of onjuist zijn.	Worden al maatregelen genomen, zie uitgebreide omschrijving knelpunt.
Om aanspraak te maken op kinderopvangtoeslag moet de ouder (en de toeslagpartner) voldoen aan de arbeidseis of gekenmerkt worden als doelgroeper. Daarover bestaat in sommige gevallen onduidelijkheid.	13
In de uitvoering van de kinderopvangtoeslag (KOT) zijn er signalen dat ouders moeilijkheden ervaren in het aanleveren van de nodige bewijsstukken, wanneer ouder en initiële toeslagpartner uit elkaar zijn gegaan en het contact slecht is.	In de dienstverlening vaker gebruik maken van de mogelijkheid om gegevens bij de ex-partner op te vragen als deze ontbreken, zie uitgebreide omschrijving knelpunt.
Ouders die zorgpremie betalen voor inwonende meerderjarige kinderen, kunnen geen zorgtoeslag krijgen op eigen rekeningnummer.	14
Bij een partner buiten Europese Unie kan de ouder in Nederland geen aanspraak maken op kinderopvangtoeslag.	15

Een ouder die in eerste instantie recht heeft op kinderopvangtoeslag, kan door een gewijzigde (medische) situatie dit recht verliezen op het moment dat de gewijzigde situatie ervoor zorgt dat de ouder niet meer kan werken.	Het vergroten van de bekendheid van SMI is in samenwerking met de VNG opgepakt. zie uitgebreide omschrijving knelpunt.
Sommige promovendi hebben geen recht op kinderopvangtoeslag omdat zij niet voldoen aan de arbeidseis en er geen arbeidsrelatie is tussen de promovendus en de universiteit.	16
In tegenstelling tot de kinderbijslag kan het recht op kindgebonden budget van één van de ouders niet aan beide co-ouders worden uitbetaald.	Vergt fundamentele aanpassing van de hele toeslagensystematiek. Dit laat onverlet dat het meegewogen kan worden in het geval er tot een stelselwijziging wordt besloten. Zie uitgebreide omschrijving knelpunt.
Categorie D: Knelpunten inherent aan het huidige toeslagenstelsel; werken aan verbetering dienstverlening	
Als studenten, bijstandsgerechtigden, re-integreerders gaan werken kan dit leiden tot inkomensstijging en mogelijk tot minder toeslagen	
Ontslagvergoeding telt mee als inkomen en heeft daarmee met terugwerkende kracht gevolgen voor het hele toeslagjaar	
Wisselend inkomen zorgt voor lastig in te schatten draagkracht	
De toeslagen kunnen worden verrekend met een openstaande schuld	
Een groep burgers maakt geen gebruik van toeslagen, hoewel zij daar wel recht op zouden hebben.	

Gehanteerde categorisering knelpunten

De eerste categorie (categorie A) bestaat uit verbeteringen voor gesignaleerde knelpunten die dit demissionaire kabinet inmiddels zelf ter hand heeft genomen. Deze korte termijn verbeteringen hebben beperkte uitvoeringstechnische en juridische consequenties en vrijwel geen budgettaire gevolgen.

Voor de overgebleven knelpunten (categorie B t/m D) geldt dat de oplossing grote juridische, budgettaire en uitvoeringstechnische gevolgen heeft. Een demissionair Kabinet kan hier niet over beslissen. Veel van de knelpunten in deze categorieën komen voort uit fundamentele beleidsbeslissingen in het verleden. Oplossingen voor die situaties vergen daarom een andere politieke afweging dan voorheen.

Voor de knelpunten in categorie B zijn in de vorige brief oplossingen uitgewerkt in fiches en de uitvoeringsconsequenties hiervoor zijn ingeschat door Toeslagen. Belangrijke elementen die mee hebben gespeeld bij de uitwerking van de fiches zijn de uitvoerbaarheid en oog voor de menselijke maat. De knelpunten in categorie C dienden nader op (uitvoerings-)gevolgen onderzocht te worden. Hier is de afgelopen tijd aan gewerkt. In paragraaf 2 is een uitgebreidere omschrijving van de knelpunten in categorie C opgenomen met een stand van zaken van de uitwerking van oplossingen hiervoor. De hier gevonden oplossingen vergen over het algemeen flinke (uitvoerings-)inspanningen om knelpunten voor relatief kleine groepen burgers op te lossen. Daar waar aan de orde – met name waar het gaat om nieuwe wetgeving – is voor de knelpunten uit categorie C een fiche opgesteld. De fiches zijn als bijlage 2 bij deze brief opgenomen.

De vierde en laatste categorie (categorie D) zijn knelpunten die inherent zijn aan het huidige toeslagenstelsel. Deze knelpunten kunnen niet worden opgelost zonder over te gaan tot een nieuw stelsel. Toeslagen probeert, samen met de toeslagdepartementen, door middel van het verbeteren van de dienstverlening de negatieve gevolgen van deze knelpunten zo veel mogelijk te verkleinen.